

Anatomia Humana II**2012/2013**

Codi: 102960

Crèdits ECTS: 9

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2502442 Graduat en Medicina	960 Graduat en Medicina	FB	2	A

Professor de contacte

Nom: Rosa Maria Mirapeix Lucas

Correu electrònic: Rosa.Mirapeix@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

És convenient que l'estudiant hagi assolit coneixements i competències bàsiques de l'assignatura Anatomia Humana I, així com unes competències bàsiques d'autoaprenentatge i de treball en grup.

Objectius

L'assignatura d'Anatomia Humana II és una assignatura anual (1er i 2n semestre) que es cursa en el segon curs del Grau de Medicina.

Els objectius generals de l'assignatura són:

- L'estudi del desenvolupament de l'aparell respiratori, digestiu, urogenital, sistema nerviós i òrgans dels sentits.
- L'estudi de les estructures anatòmiques i de l'organització dels diferents aparells i sistemes corporals en estat de salut (aparells respiratori, digestiu, urogenital, sistema nerviós i òrgans dels sentits).

Els objectius formatius generals de l'assignatura són:

- Aprendre i utilitzar correctament la nomenclatura anatòmica dels diferents aparells i sistemes corporals
- Saber i identificar les diferents estructures anatòmiques que integren els diferents aparells i sistemes del nostre cos.
- Capacitar a l'alumne l'aplicació dels coneixements embriològics i anatòmics en la deducció de patologies i/o malformacions
- Adquirir habilitats pràctiques

Competències

- Comunicar-se de manera clara, tant oral com escrita, amb altres professionals i amb els mitjans de comunicació.
- Demostrar que comprèn l'estructura i funció dels aparells i sistemes de l'organisme humà normal en les diferents etapes de la vida i en els dos sexes
- Demostrar que comprèn les ciències bàsiques i els principis en els que es fonamenten
- Demostrar que coneix i comprèn l'anatomia descriptiva i funcional, macro i microscòpica dels diferents aparells i sistemes, així com l'anatomia topogràfica, la seva correlació amb les exploracions complementàries bàsiques i els mecanismes de desenvolupament

- Demostrar un nivell bàsic d'habilitats de recerca.
- Demostrar, en l'activitat professional, un punt de vista crític, creatiu i orientat a la recerca.
- Ensenyar i comunicar a altres col·lectius professionals els coneixements i les tècniques apreses.
- Formular hipòtesis i recollir i valorar de manera crítica la informació per a la resolució de problemes seguint el mètode científic.
- Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat.
- Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals
- Reconèixer com a valors professionals l'excel·lència, l'altruisme, el sentit del deure, la compassió, l'empatia, la honradesa, la integritat i el compromís amb els mètodes científics
- Tenir capacitat de treballar en un context internacional.
- Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional.
- Valorar críticament i utilitzar les fonts d'informació clínica i biomèdica per obtenir, organitzar, interpretar i comunicar l'informació científica i sanitària

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els coneixements anatòmics adquirits per produir textos estructurats de revisió.
2. Comunicar-se de manera clara, tant oral com escrita, amb altres professionals i amb els mitjans de comunicació.
3. Conèixer i utilitzar correctament la nomenclatura anatòmica internacional.
4. Demostrar un nivell bàsic d'habilitats de recerca.
5. Demostrar, en l'activitat professional, un punt de vista crític, creatiu i orientat a la recerca.
6. Descriure els factors que determinen la forma, l'aspecte general i les proporcions del cos humà en estat de salut en les diferents etapes de la vida i en els dos sexes.
7. Descriure els fonaments científics de l'anatomia humana.
8. Descriure l'organització anatòmica general dels aparells i sistemes del cos humà en estat de salut.
9. Descriure les estructures anatòmiques mitjançant la inspecció, la palpació i/o la utilització de diferents tècniques de diagnòstic per la imatge.
10. Ensenyar i comunicar a altres col·lectius professionals els coneixements i les tècniques apreses.
11. Formular hipòtesis i recollir i valorar de manera crítica la informació per a la resolució de problemes seguint el mètode científic.
12. Identificar les estructures anatòmiques que configuren els diferents aparells i sistemes corporals en estat de salut, mitjançant la inspecció, la palpació i/o la utilització de mètodes macroscòpics i diferents tècniques de diagnòstic per la imatge.
13. Identificar les estructures anatòmiques que constitueixen els diferents aparells i sistemes corporals en estat de salut en les grans etapes del cicle vital i en els dos sexes.
14. Identificar les principals tècniques utilitzades en un laboratori d'anatomia humana.
15. Identificar, a nivell bàsic, el sistema de donació i els protocols d'utilització de cossos a la Facultat de Medicina.
16. Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat.
17. Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals.
18. Tenir capacitat de treballar en un context internacional.
19. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional.

Continguts

Blocs distributius

- A. Aparell respiratori
- B. Aparell digestiu
- C. Aparell urogenital
- D. Òrgans dels sentits de la visió i de l'audició

E. Sistema nerviós

Programa

A- Aparell respiratori: Desenvolupament morfogènètic i bases de les seves alteracions. Nas i sins paranasals. Laringe. Tràquea i bronquis. Pulmons. Pleura. Mediastí. Vasos i nervis de l'aparell respiratori.

B- Aparell digestiu: Desenvolupament morfogènètic i bases de les seves alteracions. Boca, llengua, dents i glàndules salivals. Òrgans branquiògens. Faringe. Esòfag. Estómac. Duodè, pàncrees i melsa. Jejú i íleum. Budell gros. Fetge i vies biliars. Cavitat abdominopelviana. Vasos i nervis de l'aparell digestiu.

C- Aparell urogenital: Desenvolupament morfogènètic i bases de les seves alteracions. Ronyons, urèters, bufeta urinària, uretra. Testicles i vies espermàtiques. Pròstata. Penis. Ovaris. Úter i trompes uterines. Vagina i vulva. Mama. Vasos i nervis de l'aparell urogenital.

D- Òrgans dels sentits relacionats amb la visió i l'audició: Desenvolupament morfogènètic i bases de les seves alteracions. Estructures anatòmiques relacionades amb la visió (globus ocular, musculatura extraocular) i amb l'audició (orella externa, orella mitjana, orella interna).

E- Sistema nerviós: Desenvolupament morfogènètic i bases de les seves alteracions. Telencèfal. Diencefal. Tronc encefàlic. Cerebel. Medul·la espinal. Sistematització de les vies nervioses. Sistema ventricular i líquid cefaloraquídi. Meninges. Vascularització del sistema nerviós central. Sistema nerviós autònom. Nervis cranials.

Metodologia

D'acord amb els objectius de l'assignatura, la metodologia docent del curs es basa en les següents activitats:

ACTIVITATS DIRIGIDES:

Classes teòriques: Exposició sistematitzada del temari de l'assignatura, donant rellevància als conceptes més importants. L'alumne adquireix els coneixements bàsics de l'assignatura assistint a les classes magistrals i complementant-les amb l'estudi personal dels temes explicats. Es programen 55 hores de classes teòriques (29 al primer semestre i 26 al segon semestre).

Pràctiques d'aula: Sessions amb un nombre més reduït d'alumnes per a la discussió i resolució d'exercicis de caràcter pràctic. Es programen 6 hores per grup. Els coneixements adquirits en les classes de teoria i en l'estudi personal s'apliquen a la resolució de casos clínics que es plantegen en els seminaris. Els alumnes treballen en grups reduïts.

Pràctiques de laboratori: Els alumnes assistiran en grups reduïts a la sala de dissecció per estudiar els diferents continguts temàtics de l'assignatura en preparacions anatòmiques d'espèimens humans i la seva correlació amb tècniques de diagnòstic per imatge (radiologia, tomografia computaritzada, ressonància magnètica, ecografia i volum rendering). L'objectiu és consolidar els coneixements adquirits en les classes teòriques, pràctiques d'aula, tutories i a les activitats autònomes. Es programen 16.5 hores per grup de pràctiques.

ACTIVITATS SUPERVISADES:

Tutories: Les tutories es realitzaran de forma personalitzada al despatx del professor (horari a convenir). Les tutories tenen com a objectiu clarificar conceptes, assentar els coneixements adquirits i facilitar l'estudi per part dels alumnes. També poden ser utilitzades per resoldre dubtes que els alumnes tinguin sobre la preparació dels seminaris.

ACTIVITATS AUTÒNOMES:

Lectura comprensiva de textos i articles. Estudi personal. Realització d'esquemes i resums. Assimilació conceptual dels continguts de l'assignatura. Preparació del dossier.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	55	2,2	3, 5, 9
Pràctiques d'aula	8	0,32	2, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 18, 19
Pràctiques de laboratori	16,5	0,66	2, 10, 12, 13, 14, 15, 18, 19
Tipus: Supervisades			
Tutories.	22	0,88	2, 3, 4, 5, 10, 11, 16, 17, 18, 19
Tipus: Autònomes			
Preparació dels objectius de coneixement i habilitats proposades. Estudi personal.	112	4,48	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 18, 19

Avaluació

Les competències d'aquesta assignatura seran avaluades mitjançant:

- Prova objectiva de resposta múltiple dels coneixements adquirits (60% de la nota total)
- Avaluació a la sala de dissecció dels coneixements adquirits mitjançant el reconeixement d'estructures anatòmiques i/o resolució de propostes plantejades sobre les preparacions (30% de la nota total). Es necessari haver tingut una nota = > 4,0 poder presentar-se a aquesta avaluació.
- Avaluació continuada amb la presentació de treballs i/o casos treballats en els seminaris, pràctiques i activitats supervisades (10%)

L'assignatura es divideix en dues parts coincidint amb el calendari docent programat per la facultat. La primera part correspon a un 55% de l'assignatura i la segona part al 45%. L'assignatura programarà una prova parcial eliminatòria (nota = > 5,0), per cadascuna de les parts en finalitzar el primer i segon semestre de docència. La prova versarà sobre els continguts impartits en cadascuna de les parts. La qualificació final de cada part es farà segons el descrit en el primer paràgraf (examen de proves objectives, avaluació a la sala de dissecció i avaluació continuada).

En el mesde Juliol es farà un examen final.

- Els alumnes que superin les avaluacions parcials no estaran obligats a fer l'avaluació final programada segons el calendari docent de la facultat.
- S'hauran de presentar a l'avaluació final:
 - Els alumnes que hagin superat les proves parcials (nota = > 5,0) però vulguin pujar nota d'un o dels dos parcials (renunciant aleshores a la nota obtinguda).
 - Els alumnes que no hagin superat (nota <5,0) un o els dos parcial
 - Els alumnes que no s'hagin presentat a qualsevol de les proves parcials.
- A l'avaluació final s'avaluarà els continguts impartits en cadascuna de les parts.
- Per cada part (primer semestre, segon semestre) es farà un examen de proves objectives i una avaluació a la sala de dissecció. Els alumnes mantindran la nota d'avaluació continuada de la primera i segona part de l'assignatura obtinguda al llarg del curs.

La qualificació final de l'assignatura serà la suma de la nota obtinguda en el primer parcial i la del segon parcial. La qualificació del primer període de docència representarà un 55% de la nota final, mentre que la qualificació del segon període de docència representarà el 45% de la nota final. La nota final tindrà una expressió numèrica, amb un decimal, a l'escala 0-10 i amb l'equivalència qualitativa d'acord amb els criteris de la UAB, de suspens (0-4,9), aprovat (5,0-6,9), notable (7,0-8,9) i excel·lent (9,0-10,0) (amb l'opció d'assolir la qualificació de Matricula d'Honor

El procediment de revisió de les proves s'ajustarà a la normativa vigent de la UAB i en tot cas serà de forma individual amb l'alumne.

Es considera alumne no presentat, aquell que no s'ha presentat a cap convocatòria d'examen.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació continuada	10%	2	0,08	1, 2, 4, 5, 9, 10, 11, 12, 16, 18, 19
Avaluació dels continguts pràctics	30%	3,5	0,14	2, 3, 10, 12, 13, 18, 19
Proves objectives	60%	6	0,24	9

Bibliografia

Llibres d'Anatomia i/o Embriologia (per ordre alfabètic)

- Crossman AR, Neary D (2010). Neuroanatomía. 3ª ed. Barcelona: Elsevier Masson.
- Drake RL, Vogl W, Mitchell AW (2010). Gray - Anatomía para estudiantes. 2ª ed. Madrid: Elsevier Science.
- Lippert H (2010). Anatomía con orientación clínica para estudiantes. 1ª ed. Madrid: Marbán libros.
- Sadler TW (2010). Langman Embriología Médica. 11ª ed. Madrid: Wolters Kluwer.
- Snell R (2007) Neuroanatomía Clínica. 6ª ed. Madrid: Panamericana.

Atles d'Anatomia i/o Embriologia (per ordre alfabètic)

- Feneis H, Dauber W (2006). Nomenclatura anatómica ilustrada. 5ª ed. Barcelona: Elsevier Masson.
- McMinn RMH, Hutchings RT (2006). Atlas de anatomia Humana. 22ª ed. Madrid: Panamericana.
- Rohen JW, Yokochi C, Lütjen-Drecoll E (2011). Atlas de Anatomía humana. 7ªed. Madrid: Elsevier Science.
- Schünke M, Schulte E, Schumacher U (2010). Prometheus. 2ª ed. Madrid: Panamericana.
- WeirJ, Abrahams PH (2011). Atlas de Anatomía Humana por técnicas de imagen. 4ª ed. Madrid: Elsevier.